

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

15 грудня 2011 року № 48–49 (419–420)

СВОБОДА НАРОДАМ – СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЖИВЕ, БЕЛАРУСЬ!

В Україні триває Тиждень солідарності з Білоруссю. Він розпочався молебнем у Михайлівському соборі м. Києва за всіх українських і білоруських політв'язнів. У рамках Тижня солідарності з Білоруссю 13 грудня в Будинку кіно відбулася презентація фільму "Беларуска мара" ("Білоруська мрія", режисер – Кацярина Кибальчич), 14 грудня – прес-клуб у Могилянській школі журналістики на тему "Образ Білорусі в українських ЗМІ очима самих білорусів". Сьогодні круглий стіл на тему "Літератори проти репресій в Білорусі" відбудеться в Національній Спілці письменників України, завтра – презентація фільму "Забойства напярэдадні вясны" ("Убивство напередодні весни") в центральному офісі Народного руху України. 17 грудня Комітет визволення політв'язнів обговорить на своєму засіданні проблеми білорусько-української співпраці, а наступного дня, в неділю, в кафе "Купідон" виступатиме білоруський бард А.Касмовіч. Насамкінець, 19 грудня, українці разом із білорусами пікетуватимуть посольство Російської Федерації під гаслами "Руки геть від Білорусі!", а також білоруське посольство в Україні, де вимагатимуть: "Свободу – політв'язням!"

Конгрес Українській Націоналістів активно долучився до акцій та заходів, які відбуваються у рамках Тижня солідарності з Білоруссю. Зокрема, Голова Конгресу Степан Брацюнь зустрівся із Станіславом Шушкевичем і В'ячеславом Сівчиком. Політики обговорювали перспективи українсько-білоруської співпраці задля утвердження демократії в їхніх країнах, обмінялися думками з приводу викликів і загроз сьогодення, шляхів подолання кризи тощо. Разом із білоруськими друзями вони поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченку.

– Українські націоналісти завжди були солідарні з народами, які борються за свою незалежність, проти засилля окупаційних режимів, – зазначив Голова Конгресу Степан Брацюнь. – Шляхетність такої традиції втілена в засадничому гаслі Організації Українських Націоналістів "Свобода народів – свобода людини!" Як відомо, у лавах Української Повстанської Армії проти нацистів і більшовиків воювало багато представників інших національностей. Саме вони стали делегатами Конференції поневолених народів, яка в листопаді 1943 року з ініціативи ОУН відбулася на Рівненщині. Вона заклала підвалини Антибільшовицького Блоку Народів – потужної антиімперської структури, яку впродовж десятиліть очолював Ярослав Стецько, а по його смерті – Слава Стецько. АБН добре знаний у світі саме тому, що він відстоював право кожного народу на вільне життя і творення власної держави. Сьогодні цю традицію продовжує Конгрес Українських Націоналістів.

Закінчення на 2-й стор.

На світлині: біля пам'ятника Т.Шевченку (зліва направо) В.СІВЧИК, С.БРАЦЮНЬ, С.ШУШКЕВИЧ, В.МАНЬКО

ХРИСТИЯНСЬКЕ СВЯТО

19 грудня – свято Миколая, одне з найулюбленіших і для дорослих, і для дітвори. В Україні культ святого Миколая появився разом із християнською вірою. На його честь на нашій землі збудовано багато храмів. Надзвичайно шанували цього угодника Божого запорізькі козаки. Відомі чудотворні ікони Святителя Миколая.

А ХТО, ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ...

В "Енциклопедії українознавства" зазначено: "У численних народних переказах Миколай боронить людей від стихійного лиха; найбільше він опікується тими, хто перебуває у плаванні, тому чорноморські рибалки, виходячи на промисел, брали з собою образ Миколая... У давнину святий Миколай – також заступник перед небезпеками із степів".

У новітні часи з'явилася добра традиція – у день святого Миколая опікуватися сиротами та знедоленими дітьми, приносячи їм подарунки. Нині щедрих дарунків від Миколая з нетерпінням очікує вся українська дітвора. Та не тільки вона. Бо ж "дарунки від Миколая" дуже часто одержують і дорослі.

Та головне в день свята – молитва. Запам'ятаймо її.

МОЛИТВА ДО СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Великий Угоднику і Святителю Божий Миколаю, Пастирю й Учителю всіх, хто з щирим молінням вдається до Твоєї допомоги. Ти допомагав тим, які до тебе вдавалися, поможи і мені в усіх труднощах і потребах життя мого. Коли прийде хвиля, де сила моя заслаба, труднощі, що стають на дорозі життя мого, завеликі для мене, Ти, Угоднику Божий, подай мені помічну Твою руку і стань мені на охорону, як ставав завжди тим, що в труднощах і небезпеках пам'ятали про Тебе. Поблагослови мене Святительською Твоєю рукою, настав на стежку добра, запали в мені віру непохитну і моли Христа Бога спастися душі моїй. Амінь.

ВАКХАНАЛІЯ БЕЗЗАКОННЯ

В УКРАЇНІ КАРАЮТЬ... ЗА ГОЛОВУ СТАЛІНА

Ольга ДМИТРЕНКО

28 грудня 2010 року невідомі пошкодили бюст Сталіна, відрізавши йому голову. Відповідальність за скоєне взяла на себе націоналістична організація "Тризуб". А через три дні, в новорічну ніч, невідомі підірвали пам'ятник Сталіну. Комуністи реанімували вождя – у вигляді бюста на подвір'ї свого обкому.

Як відомо, Гітлер і Сталін – найжорстокіші тирани XX століття, а скоєні ними злочини проти людства прокляті народами світу. Однак, Жовтневий райсуд Запоріжжя покарав "тризубівців" – за пошкодження пам'ятника Йосипу Сталіну. Ганебне судилище над українськими патріотами, що відбулося на догоду комуністам, – наруга над пам'яттю мільйонів невинно убієнних – з волі Сталіна та його опричників – людей, які жили на території колишнього СРСР. Серед замордованих сталіністами чи не найбільше було українців. А тепер захисників їхньої гідності та пам'яті покарав суд незалежної України.

Так, Роман Хмара отримав 3 роки з відстрочкою 3 роки, Василь Лабайчук – 3 (відстрочка 1), Едуард Андрющенко – 2 (відстрочка 1), Пилип Таран – 3 (відстрочка 1), Юрій Пономаренко – 3 (відстрочка 3), Василь Абрамів – 3 (відстрочка 2), Анатолій Онуфрійчук – 2 (відстрочка 1), Олексій Зануда – 3 (відстрочка 2), Віталій Вишнюк – 3 (відстрочка 1).

Також суд зобов'язав "тризубівців" відшкодувати комуністам матеріальні збитки на суму 109 820 гривень.

Звироднілі забаганки комуністів мали б насамперед занепокоїти державну владу. Та ні! Ота "братія мовчить собі, витріщивши очі," бо не має за душею нічого духовного, святого, ще й демонстративно ігнорує позицію міжнародного співтовариства, яке засудило нацизм і сталінізм, поставивши між ними знак рівності.

Моральним і психічним здоров'ям людей, які сповідують вірність "ідеалам" Сталіна, мали б перейматися фахівці – юристи і психіатри. Адже провідуючи людиноненависницькі ідеї та реанімуючи культ кривавого убивці – Сталіна, вони завдають шкоди здоров'ю нації, по суті, продовжують злочини сталіністів проти людства. А тому заслуговують суворої кари. Щоправда, схоже, є серед них і психічно ущербні, в яких сталінські криваві побоїща викликають божевільний азарт, дику насолоду, тож через свої збочені інстинкти вони прагнуть відновити видовища насильства. Це хворі, що потребують втручання психіатрів.

У кожному разі компартійний ажіотаж навколо реанімування не просто серійного, а масового убивці, на совісті якого мільйони, вбивці, який одержував задоволення, через потаємне вікно спостерігаючи за "винахідливістю" чекістів, що катували свої жертви, – такий хворобливий ажіотаж має стати сигналом тривоги і для влади, і для українського суспільства в цілому. Адже запобігти новітній тиранії, яка ініціюється та нав'язується, на жаль, не лише хворими збоченцями, а й вишколеними провокаторами, – наш з вами обов'язок перед цивілізацією.

ПОЗИЦІЯ

ПРОДАЖНА ВЛАДА ХОЧЕ ПРОДАТИ УКРАЇНУ!

Володимир БОРЕЙЧУК

Вже стає нормою для недоторканних депутатів Верховної Ради брутально порушувати норми Конституції України. Чого варті лише голосування одного депутата за десятьох депутатів чи ухвалення Верховною радою злочинних антиукраїнських Харківських угод та продовження перебування Російського військового флоту в Криму, які відбувалися в кулачному бою депутатів-тушок.

9 грудня цього року, всупереч статті 13 Конституції України, яка гласить: "Земля, її надра, атмосферне повітря, вода та інші природні ресурси, які знаходяться на території України…, є об'єктами права власності українського народу", – депутати-тушки ухвалити у першому читанні Закон України "Про ринок земель".

Я глибоко переконаний, що продаж землі – це смертний вирок селу і селянам.

Кому, як не нам, українцям, слід пам'ятати, що Голодомор 1932–33 років став можливим лише після того, як комунофашисти забрали землю в селян.

Тож будьмо пильними і не даймо продажній владі та олігархам-латифундистам за безцінь забрати в селян землю і загнати українських хліборобів у резервації, як це відбулося в історії з древніми народами.

Станьмо на захист Української землі!

Рідною землею, як і Вітчизною, не торгують!

ВІЛЬНИЙ РИНОК ОРНИХ ЗЕМЕЛЬ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО НОВОЇ КОЛІЇВЩИНИ

"Верховна Рада повинна продовжити мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, оскільки український селянин сьогодні не готовий до функціонування вільного ринку землі", – вважає Володимир Манько, голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів.

Володимир Манько переконаний, що за кілька років після запровадження вільного ринку землі українські чорноземи перейдуть до рук кількох десятків олігархів, як це вже сталось з українською промисловістю.

"Головна небезпека поспішного продажу сільгоспземель полягає в тому, що наша земля може дістатись неукраїнцям", – зазначає політик. Він нагадує, що Україна вже мала такий прецедент у середині XVIII століття і саме через це й сталась Коліївщина – повстання селян проти економічного визиску та національного гніту чужинцями.

"Сьогодні український селянин-товаровиробник опинився у важкому становищі, оскільки уряд Азарова повністю відмовився підтримувати його. В таких умовах селянин вимушений буде продавати свою землю за безцінь. В результаті уся сільськогосподарська земля поступово буде акумульована купкою латифундистів, можливо, й не українського походження. Історія може повторитись", – підкреслює голова Секретаріату Головного Проводу КУН.

Прес-служба КУН

СВОБОДА НАРОДАМ – СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЖИЄ, БЄЛАРУСЬ!

12 грудня в інформаційному агентстві УНІАН відбулася прес-конференція за участю екс-голови парламенту Республіки Білорусь Станіслава Шушкевича, голови Руху солідарності "Разом" В'ячеслава Сівчика та колишнього посла України в Білорусі Романа Безсмертного.

Атмосфера спілкування була доброзичливою і теплою, а розмова відбувалася трьома мовами – білоруською, українською та російською. Відповідаючи на запитання журналістів про наявність чи відсутність корупції в Білорусі та рівень життя і соціального захисту, гості повністю розвіяли український міф про "рай земний" у наших сусідів.

"В Україні часто пишуть, – зазначив Станіслав Шушкевич, – що Лукашенко підняв на ноги економіку, що в нас порядок, але це не так. У Білорусі найкоротша середня тривалість життя в Європі та найбільша інфляція. Якщо сьогодні за один російський рубль дають 270 білоруських рублів, то це означає, що білоруська валюта знецінилася в 2700 разів".

До речі, колишній очільник Республіки Білорусь Станіслав Шушкевич отримує пенсію, персонально для нього встановлену президентом О.Лукашенком на рівні 1997 року. Вона складає 3200 білоруських рублів, що складає трохи більше трьох гривень або 40 центів. Жлобство викликає огиду. Тож цілком зрозуміло, чому С.Шушкевич не випрошував особисто у чинного глави держави поліпшення свого пенсійного забезпечення. А судові інстанції підтвердили правильність призначення йому персональної пенсії. В Конституційний суд С.Шушкевич звернутися не може, оскільки в Білорусі до цієї інстанції мають право звернутися лише Рада міністрів, дві палати парламенту, Адміністрація президента і Верховний суд. Тож на життя він заробляє читанням лекцій в університетах різних країн світу, благо, що С.Шушкевич не лише політик, а й учений-фізик.

Журналістів цікавила оцінка білоруських гостей ситуації в Україні. Вигляд ає на те, що Україна рухається шляхом білорусизації, вважають вони. На це, зокрема, вказують розправи влади з політичними опонентами.

"Така ситуація, як у вас, була в Білорусі 1995 року, – зазначив В"ячеслав Сівчик. – Люди спочатку проголосували за Лукашенка, бо він обіцяв усе і всім, а потім почали розчаровуватися. Порівнюючи ситуацію в Білорусі з російською, С.Шушкевич сказав: "Росія багата. Тож там є що красти, а в Білорусі треба працювати. І це добре, бо означає, що ми швидше відчуємо необхідність утвердження демократії та оздоровлення економіки".

Оцінюючи сучасну ситуацію в Росії, Роман Безсмертний порівняв її із "білою плямою", яка розповзається і може загрожувати навколишньому. Тож довго так не триватиме.

За матеріалами ЗМІ
О. ДМИТРЕНКО

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

У Київському Будинку кіно 13 грудня відбувся показ фільму білоруської журналістки Кацярини Кибальчич "Беларуская мара" ("Білоруська мрія"). Захід було організовано "Білоруським центром" за підтримки Конгресу Українських Націоналістів.

В.СІВЧИК

"БІЛОРУСЬКА МРІЯ" У КИЄВІ

У стрічці, знятій як розповідь простого білоруса, йдеться про події осені 2010 року – середини 2011 року: президентська кампанія, сфальсифіковані вибори, розправа із опозицією, жорстоке придушення акцій громадянської непокори тощо.

Після завершення показу перед учасниками заходу виступив голова Руху солідарності "Разом" В'ячеслав Сівчик, голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько, представники білоруської опозиції.

В'ячеслав Сівчик подякував українцям за підтримку та небайдужість до долі братньої Білорусі. Він сказав, що, незважаючи на небезпеку, білоруські патріоти продовжують свою нелегку боротьбу за повалення режиму Лукашенка, а українців В'ячеслав Сівчик закликав зробити висновки із ситуації в Білорусі та не допустити сповзання своєї країни в авторитаризм.

Володимир Манько також наголосив на тому, що чинний Президент України Віктор Янукович намагається зараз вибудувати таку ж жорстку авторитарну систему, як у свій час Олександр Лукашенко.

"Я переконаний, що авторитарні режими, які зараз панують у Білорусі, а також і в Росії, вичерпали себе. Те громадянське пробудження, яке ми спостерігаємо у білорусів та росіян, є початком системних змін у цих країнах. Ми в Україні маємо винести певні уроки із подій у сусідніх державах та чинити жорсткий спротив намаганням узурпувати владу командою Віктора Януковича", – підкреслив голова Секретаріату КУН Володимир Манько.

Прес-служба КУН

АКЦІЯ

КОНГРЕС РАЗОМ ІЗ ФЕРМЕРАМИ ПІКЕТУВАВ ПАРЛАМЕНТ

Активісти Конгресу Українських Націоналістів разом із аграріями пікетували Верховну Раду України з вимогою не допустити ухвалення закону про продаж земель сільськогосподарського призначення.

Конгрес вважає поспішними і непродуманими зміни законодавства у сфері земельних відносин, які намагається проштовхнути через парламент влада. Позиція націоналістів у цьому питанні збігається із позицією більшості українських селян, фермерів та експертів.

"У нинішніх умовах вільний ринок орних земель призведе до обкрадання та обезземелення українських селян, концентрації великих земельних угідь в руках кількох десятків олігархів, – наголошує голова Секретаріату Головного Проводу КУН Володимир Манько. – Ми вимагаємо у народних депутатів суттєво доопрацювати закон про продаж землі із залученням широкого кола громадськості та фахівців, а нинішній законопроект зняти із розгляду".

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

Роман ДІДУСЬ,
заступник голови КУН,
в.о.голови ЛОО КУН

КЛИЧУТЬ НАЦІЮ ДО ЧИНУ

Земля має велику силу. Не випадково кажуть, що місце, де ти народився, завжди буде для тебе наймилішим і найдорожчим. А ще, буває, земля вибирає тебе і кличе до себе, спонукаючи до певної місії чи обов'язку. Оглядаючись назад, на прожиті роки, тепер можу з певністю сказати: мене покликала Сокальщина.

Це сталося в далекому 1944 році. Воїни УПА зійшлися в бою з гітлерівцями поблизу села Карів Сокальського району на Львівщині. В результаті вісім бійців загинуло, серед них і брат мого батька Петро, який мав псевдо Лев. Німці відступили, а місцеві мешканці поховали своїх захисників із священиком і великими почестями. Ця подія настільки запам'яталася, що пізніше, через багато років, коли ми з татом приїжджали на могилу дядька Петра, нам розповіли старші люди, як хоробро він бився, як лежав потім, уже неживий, під недогорілою скиртою сіна, сам теж був трохи опечений, але нескорений навіть у смерті. А ще через два роки заарештували мого батька. Він був у юнацькій сітці ОУН. Схопили його енкаведисти під час виконання завдання, далі був суд і 10 років тюрми. Так от, десь там, у таборах на Колимі, зустрівся і познайомився мій тато з дуже гарним і відважним хлопцем із Сокальщини. Був то Василь Макух, уродженець (зауважте) села Карів. Незважаючи на скалічену юність, Василь залишився борцем – за волю України, за волю всіх пригноблених народів. У 1968 році на знак протесту проти окупації радянськими військами Чехословаччини він спалив себе на Хрещатику.

Іван КЛИМІВ-"ЛЕГЕНДА"

Подібних знаків єднання, спорідненості з Сокальською землею було в моєму житті чимало. Хіба не символічно, що в моєму рідному селі Сілець, що в Кам'янко-Бузькому районі, спочиває юнак, який походить із села з такою ж назвою, але вже на Сокальщині? Він загинув, рятуючи моїх односельчан від розправи енкаведистів. Або навіть те, що сам я свого часу отримав роботу саме на Сокальщині, де прожив цілих десять років, де виросли мої діти. Просто я довго не вмів читати цих знаків, не розумів, яку місію покладає на мене цей край, аж поки на початку славних дев'яностих не розшукав мене Петро Дужий (до речі, теж уродженець села Карів) і не дав доручення зайнятися підготовкою до установчих зборів Конгресу Українських Націоналістів. Ця земля устами героїв наказувала мені йти стопами тих, чию пам'ять вона свято береже, зрештою, стопами свого батька.

Я прийняв цей наказ усім серцем. Зрозумів, що маю за довічний обов'язок не тільки берегти цю пам'ять, а й передавати її молодшим поколінням, зробити все для того, щоб юнаки й дівчата не просто пишалися, а й наслідували тих, хто віддав своє життя за волю України, в тім числі й героїв, яких породила Сокальська земля. Саме в цьому контексті хочу згадати провідника Івана Климіва, який народився в селі Сілець. Видатна постать. Людина-легенда. Власне обрав собі таке псевдо – Легенда, не усвідомлюючи, наскільки точним воно виявиться пізніше. Батько Івана, сільський війт, був свідомим українцем, розумів, що нації потрібні розумні люди, тож мріяв дати своїм чотирьом синам добру освіту. Вчився Іванко на "відмінно", виділявся з-поміж друзів феноменальною пам'яттю, невластивим для свого віку мисленням та завзятістю. З юних літ мав переконання, що десятки тисяч жертв та їхня кров, пролита за незалежність Батьківщини, зобов'язують молоду генерацію готуватись до нових визвольних змагань. Тож цілком закономірно, що згодом став членом ОУН, а невдовзі його вже знали, як одного з найдіяльніших провідників організації на Сокальщині.

Поліція та її агенти не спускали з Івана очей. У 1932 році його заарештували. Львівський суд виніс вирок: шість місяців тюремного ув'язнення. Не встиг вийти на волю, як у 1933-у знов опинився в тюрмі.

У 1935 році Іван Климів – провідник Екзекутиви ОУН Сокальщини. Він поставив перед організацією завдання "ламати сокальський кордон" і вкривати мережею ОУН міста й села Волині. Результат не забарився. Та поліція розпочала масові арешти української молоді й студенства Волині. Навесні 1937 року заарештували й Івана Климіва. А в серпні того ж року у Луцьку його засудили до десяти років тюремного ув'язнення. На волю вийшов з початком німецько-польської війни, яка закінчилася розвалом Речі Посполитої.

На початку 1940 року Іван Климів став Крайовим провідником ОУН. З того часу його життя – в постійній небезпеці. Але навіть у нестерпних умовах більшовицької тоталітарної системи, коли повсюдно нишпорили енкаведисти і проводились різні облави, він готував кадри для майбутніх бойових відділів, розробляв детальні плани визволення з тюрем українських політв'язнів й інтелігенції, благополучно "перекидав" за кордон, щоб врятувати від неминучої смерті, багатьох підприємців, юристів, купців і літераторів.

Іван Климів підтримував зв'язок з митрополитом Андреєм Шептицьким. Його зв'язковою була сестра-монахиня Марія. Про одне з її конспіративних відвідувань Шептицького влітку 1940 року розповідається у книзі Володимира Макара "Бойові друзі", що побачила світ 1980 року в Канаді.

Пам'ятник Борцям за волю України, відкритий 23 серпня 2009 у селі Карів Сокальського району

30 червня 1941 року, коли було проголошено відновлення державності України, Іван Климів перебував зі своїми бойовими відділами на Золочівщині. Державне правління на чолі з Ярославом Стецьком у цей же день повідомило його про необхідність терміново прибути до Львова. Іван Климів став міністром політичної координації в Українському Державному Правлінні.

Він ніколи не орієнтувався на чужі сили, а часто любив повторювати, що Україні однаково ворожі всі окупаційні режими, незважаючи на те, якої б масті вони не були, – білої, червоної чи коричневої.

У грудні 1942-го гітлерівці натрапили на слід Легенди. А невдовзі його життя згасло під допитами і тортурами у гестапівській катівні Львова...

…Легенда. Йому так пасувало це псевдо, що багато хто вважав його прізвищем героя. Втім, Іван Климів і справді став Легендою. Бо овіяна легендами і пригодами була вся його революційна діяльність, вся його боротьба з різними ворогами, в тому числі, й на терені східних областей України, де певний час він перебував з похідними групами ОУН-бандерівців. У 1941-у Іван Климів-Легенда зумів установити дружні взаємини з вищим командуванням словацької армії, яка в роки німецької окупації частково дислокувалася в Україні. Це дало йому можливість щасливо уникати перевірок гестапо. У критичні моменти Легенда користувався словацьким військовим автом і носив уніформу підстаршини словацької армії.

Легендарні роки життя. Легендарні українці кличуть націю до чину, нас з вами кличуть. Не будьмо глухими до цього заклику, пам'ятаймо про них, працюймо задля нашої спільної справи – розбудови Української держави, її сили , слави, багатства і простору.

ОФІЦІЙНО

В'ЯЧЕСЛАВ БЕРЕЗОВСЬКИЙ ОЧОЛИВ ВІННИЦЬКУ ОБЛАСНУ ОРГАНІЗАЦІЮ КУН

Олександр БРУКОВИЧ (ліворуч) та В'ячеслав БЕРЕЗОВСЬКИЙ

10 грудня відбулася звітно-виборна конференція Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, під час якої було оновлено керівництво обласної організації та поставлені нові завдання місцевому осередку політичної партії.

На конференцію, крім делегатів районних та міських організацій Конгресу Вінничини, прибули й гості – представники осередків найбільших опозиційних партій регіону та Українського козацтва.

Конференцію благословили священики Української Православної Церкви Київського Патріархату, секретар Вінницької єпархії протоієрей Ігор Сіранчук і настоятель Кафедрального храму протоієрей Микола Мельник.

З вітальним словом виступили голова Вінницької міської організації ВО "Батьківщина" Віталій Донець, голова обласного осередку "Фронт Змін" Сергій Кудлаєнко, голова Вінницької обласної організації партії "Удар" Гєннадій Ткачук та представник Українського козацтва.

Із звітом про роботу ОО Конгресу виступив її голова Віталій Ґусар. Він зазначив, що вінницьким націоналістам у нелегких умовах вдалося не лише зберегти організацію, а й підтримати її авторитет серед політикуму області, про що й говорить присутність тут поважних гостей. "Вінницька обласна організація КУН намагалась брати активну участь у політичних процесах нашого регіону", – наголосив Віталій Ґусар.

Віталій Ґусар сказав, що надалі обласною організацією має керувати молодша та енергійна людина, та звернувся до конференції з проханням прийняти його відставку, обіцяючи, що неодмінно продовжуватиме працювати на організацію.

Замість себе Віталій Ґусар висунув кандидатом на посаду голови Вінницької обласної організації Конгресу В'ячеслава Березовського. Його пропозиція знайшла повну підтримку учасників конференції – В'ячеслав Березовський очолив КУН Вінниччини.

У своєму слові до присутніх новообраний голова розповів про головні напрямки роботи та шляхи розбудови партійної організації.

– Просвітницька робота Конгресу на Вінничині буде посилена, активність організації нарощуватиметься, особливу увагу ми приділимо залученню молоді до партії, – сказав В'ячеслав Березовський – Також ми поживавимо діалог та співпрацю з іншими політичними силами, які мають з нами ту ж мету – врятувати наш народ від антиукраїнської влади та побудувати таку Україну, за яку віддали своє життя мільйони наших попередників.

В'ячеслав Березовський висловився за встановлення на одному із будинків, що по вулиці Соборній у Вінниці, пам'ятної дошки Головному Отаману Армії УНР Симону Петлюрі.

Учасники конференції обрали оновлений склад обласного Проводу та його Президію.

Голова Секретаріату Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько передав привітання від голови партії Степана Брацюня і побажав вінницьким націоналістам охоплювати у своїй діяльності не лише культурно-історичні питання та просвітництво, а й болючі для вінничан соціально-економічні проблеми.

Від імені Голови Конгресу Володимир Манько вручив Віталію Ґусару годинник, а від Вінницької Єпархії УПЦ КП друг Віталій отримав подяку.

Конференція засвідчила, що національна ідея утверджується на Поділлі. Тому вінничани, які хочуть долучитися до дієвої боротьби за Україну, можуть це робити разом з Конгресом Українських Націоналістів, який є прямим спадкоємцем Організації Українських Націоналістів.

Прес-служба КУН

ПОГЛЯД

ПРОВИНИ УПА ПЕРЕД УКРАЇНЦЯМИ ТА ЇХНІМИ СУСІДАМИ ЗА ЯРОСЛАВОМ ГРИЦАКОМ

Леонід ЗАЛІЗНЯК, доктор історичних наук, професор. Керівник магістерської програми "Археологія і давня історія України" Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Ярослав Грицак – знаний український історик, що не потребує реклами у середовищі читаючих українців. Його "Нариси історії України" лишаються одним з кращих підручників з модерної історії для вищої школи. Пам'ятаю відчуття ковтка свіжого повітря, коли свого часу автор цих рядків познайомився з її першим виданням 1996 р.

Новітня історія не є моєю прямою спеціальністю, але як історик намагаюся слідкувати за новинками у цій галузі. Зокрема, щойно до моїх рук потрапило друге видання збірки статей Ярослава Грицака "Страсті за націоналізмом" (Критика, Київ 2011), після читання якої лишилося подвійне відчуття, а часом і незгода з оцінкою окремих подій недавньої історії України поважним автором, якого навіть звуть "культовим істориком України".

В жодному разі не ставлячи під сумнів його компетентність і право на таке високе народне (а не офіціозне, ВАКівське) звання, хочу поділитися деякими своїми міркуваннями з приводу лише двох статей пана Грицака у зазначеній збірці, які стосуються "дискусії про УПА" та "антиєврейських акцій українців".

Перша з них містить цікавий аналіз складної політичної ситуації, в якій опинилися українці Галичини та Волині на початку Другої світової війни. Реакцією на ті драматичні обставини було постання УПА. Однак моральні оцінки самого явища, які містить дана розвідка Ярослава Грицака, мені видалися спірними.

Зокрема, мається на увазі заклик до "визнання національної провини" сучасними відповідальними українськими "інтелектуалами та політиками" за діяльність УПА (с.91-93), яку автор критикує, часом досить жорстко, навіть вживаючи до характеристики її дій епітет "злочинні". То в чому ж провина УПА та її проводу за Я.Грицаком?

НЕДЕМОКРАТИЧНІСТЬ ПРОВОДУ УПА

Одним з "гріхів" УПА, за Ярославом Грицаком, була її недемократичність. "Зосередження влади в одних руках засвідчувало, що вождество і монопартійність і надалі залишалося одним із основних принципів функціонування бандерівського руху" (с.85).

На нашу думку, жорстка централізація українського повстанського руху в останній війні була адекватною і виправданою реакцією на розгул отаманщини та квазідемократії у визвольних змаганнях українців у 1917–1921 рр., які й призвели до трагічної поразки Центральної Ради та УНР. До речі, про це пише сам Я.Грицак (с.74, 75).

Кілька років тому автор цих рядків був свідком дискусії з відомим істориком-комуністом Валерієм Солдатенком. Останній наголошував, що головною причиною поразки УНР була недемократичність її керівництва. Його опонент заперечив, що якраз навпаки, українці програли війну за незалежність на початку XX ст. через псевдодемократію, анархію та децентралізацію, що запанували на українських землях.

Саме розгул отаманщини і став важливою причиною поразки українців у змаганнях за незалежність 1917–1921 рр.

У той же час у наших сусідів була встановлена жорстка централізована влада у формі військових режимів, що дало їм можливість не тільки відстояти незалежність від імперського центру (Польща, Фінляндія), але й поділити між собою паралізовані анархією українські землі (Росія, Польща).

Не випадково серед державних вождів того часу запанувала військова мода. Навіть суто штатські особи (Дзержинський, Ленін, Сталін, Пілсудський) вдяглися у шинелі та френчі і не скидали їх до самої смерті.

УПА на чолі з бандерівцями була військовою організацією, що діяла в умовах найжорстокішого збройного конфлікту, якого ще не знала світова історія. Єдине жорстке керівництво – засадничий принцип організації військових структур з часів єгипетських фараонів до сьогодення. Усі спроби демократизації військових підрозділів закінчувалися їхнім крахом.

Врешті решт, практика – критерій істини. А практика така, що надцентралізоване, недемократичне (за Я.Грицаком) бандерівське керівництво УПА зробило її найефективнішим партизанським рухом Другої світової війни, про що неодноразово писали провідні зарубіжні експерти.

Без будь-якої допомоги зовні, в умовах тотальної війни УПА протягом 10 років успішно воювала проти трьох потужних супротивників. Президент Франції Де Голль говорив, що будь у нього така армія як УПА, гітлерівці не ступили б на землю Франції.

Визнає військову ефективність УПА і Ярослав Грицак, наводячи висловлювання англійського дослідника Д.Амстронга: "УПА є найважливішим досьогочасним прикладом насильного опору проти комуністичного панування".

Отже, історичний досвід однозначно свідчить на користь більшої ефективності в управлінні військовими діями "недемократичного" Проводу УПА порівняно з "демократичним" керівництвом збройних підрозділів Центральної Ради чи армії УНР. Історія свідчить: демократія і військова організація – речі несумісні.

Визнаючи героїзм УПА в боротьбі з червоними окупантами, Я.Грицак засуджує її за терор проти населення, яке "готове було до співпраці з советським режимом". Звичайно, насилля й терор не належать до числа людських чеснот, але чи була в упівців альтернатива в умовах тотального кривавого терору спочатку з боку фашистів, а потім червоних?

Така трагічна логіка війни, яку розв'язала не УПА. Та й ступінь терору УПА щодо місцевого населення цілеспрямовано завищувався радянською владою. Доречно згадати масове створення підрозділами МГБ для дискредитації УПА спеціальних терористичних груп, які під виглядом бандерівців чинили масові насилля і вбивства серед місцевих мешканців.

Якби терор над населенням і бандитизм УПА був таким масовим, як про це говорили комуністи, то чи підтримувало б селянство Галичини бандерівців до останніх днів їхнього героїчного опору у 50-х рр. XX ст.?

ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ 1943 РОКУ

Головний "гріх" УПА, за Ярославом Грицаком, це її участь в польсько-українському конфлікті 1943 р. на Волині. Причому ініціатором і винуватцем "Волинської різні" однозначно виступає українська сторона та її ударна сила УПА.

Нібито "каталізатором був наказ керівництва ОУН-б…", який "навряд чи колись удасться знайти", "але наказ ОУН-б про початок антипольської акції мав існувати" (!?), адже досі не знайдено жодного розпорядження Гітлера про знищення євреїв чи Сталіна про голодомор (с.82).

Дивна логіка. Як відсутність наказів Гітлера чи Сталіна може довести наявність наказу ОУН-б (якого, до того ж, ніхто не бачив) про початок Волинського конфлікту? З тим же успіхом можна стверджувати, що Волинську різанину почала польська Армія Крайова, посилаючись на наказ її керівництва, який "навряд чи колись удасться знайти", але який "мав би існувати".

Не можу погодитися з безапеляційним звинуваченням українців в спричиненні Волинській різні. Не маю сумніву, що такий досвідчений дослідник як Ярослав Грицак розуміє, що Волинська трагедія була закономірним і неминучим наслідком тривалої експансії Польщі на етнічні українські землі (а Волинь – це серце українських етнічних територій) ще з часів, коли урвалася династія Данила Галицького.

Піку своєї брутальності антиукраїнська політика Варшави на Волині досягла саме у передвоєнні роки, коли польською стороною власне й були закладені передумови волинського міжнаціонального конфлікту 1943 р.

Нагадаю, що після Першої світової війни, попри визнання міжнародним співтовариством права націй на самовизначення, українці виявилися єдиною великою нацією Європи, що не отримала незалежність.

Антанта, перш за все Англія і Франція, погодилися на передачу Східної Галичини у тимчасове управління Польщі, на умовах надання нею гарантій автономії краю, відкриття українських шкіл, університету, дозволу користуватися українською мовою в державних установах, поваги до релігії, звичаїв і прав українців тощо.

Покаяння за гріхи земляків перед сусідами продуктивне, лише коли воно щире і взаємне. Перед ким ми ще завинили за те, що живемо на білому світі? Перед Батиєм, половцями, печенігами? Хай нам "культові" історики підкажуть – вибачимося!

Однак, отримавши українські території в управління, Польща забула всі свої обіцянки: скасувала українські кафедри в університетах, школи зробила двомовними з домінуванням польської, заборонила українську в установах, знищила кілька сотень православних храмів.

Полонізація Галичини та Волині набула особливо жорстоких форм. Зокрема, на перенаселену 2-мільйонну Волинь з метою витіснення автохтонного українського населення уряд Пілсудського направив 300 тис. польських колоністів-осадників. В умовах катастрофічної нестачі земель їм, за рахунок українських селян, були надані кращі землі, великі субсидії, віддані адміністративні посади.

Особливо брутально польські колонізатори повели себе у 1930 р. під час "пацифікації" Волині, що набула скандального розголосу в Європі. Озброєні польські загони зайняли близько 800 українських сіл, руйнували громадські приміщення, численні читальні "Просвіти", православні храми, грабували майно, збіжжя, проводили масові екзекуції.

Створювалися так звані "руйнаційні групи", що захоплювали українські села і били всіх підряд (чоловіків, жінок, дітей, старих), палили оселі, нищили запаси продуктів. Масові побиття зі знущаннями поширювалося на всі верстви населення: землеробів, священиків, учителів, робітників, адвокатів, суддів, інженерів. Православних українців заганяли до костьолу, перехрещували в католиків, а потім били.

Багато українських активістів отримали великі тюремні терміни. Був відкритий навіть спеціальний концтабір для політв'язнів Береза Картузька, в якому переважну більшість ув'язнених складали українці.

Зрозуміло, що всі ці каральні акції сприяли радикалізації антипольських настроїв серед українців. Ненависть переповнювала і окупантів, і місцеву людність. Так, великопольськими шовіністами на Волині була закладена міна, що вибухнула польсько-українським збройним конфліктом 1943 року.

Моральна оцінка Волинської трагедії 1943 р. поза згаданим історичним контекстом, тим більш досвідченим істориком, виглядає дивно і непереконливо. Зерна, посіяні польськими шовіністами у передвоєнний час на українських землях Волині, у війну розквітли кривавим цвітом. Польська людність Волині стала жертвою і заручником загарбницьких імперських амбіцій власного уряду.

Поляків на українських етнічних теренах Волині на 1943 р. місцеве населення сприймало як ворожих колоністів, колонізаторів, окупантів. Але якщо УПА воювала на своїй батьківщині проти окупантів німців, росіян, поляків, то польська АК діяла на землях українських сусідів, фактично, з метою загарбання української Волині.

Саме так це протистояння сприймалося українцями під час війни. Не бачу вагомих підстав переглядати цю диспозицію сторін Волинського конфлікту в наш час.

Однак чомусь не чутно вибачення за насильницькі дії окупантів з АК проти корінних мешканців Волині. Навпаки, автохтонне населення (українці) повинні вибачатися перед окупантами – за те, що вони збройно виступили проти спроб поляків відторгнення українських земель Волині. Чи не здається, пане Ярославе, такий підхід до моральної оцінки дій української та польської сторін у збройному конфлікті на Волині в 1943 р. не тільки нелогічним, але й тенденційним?

Цитую: "Звісно, лондонський уряд і Армія Крайова несуть свою частку вини: їхня непоступливість і небажання переглянути свою політику щодо українців багато в чому зробило волинських поляків заручниками ситуації. На польській стороні лежить відповідальність і за жертви серед мирного українського населення.

Але цю вину і відповідальність не можна ставити на один щабель із рішенням політичного керівництва УПА. (А власне чому? Тим більше, що існування такого рішення базується на припущеннях і здогадках – **Л.З.**)…За нормами міжнародного права (антипольська

акція українців Волині) була воєнним злочином" (с.83). Отакої!

Чому століття окупація, військово-політична експансія, відверте загарбання Польщею української Волині, звіряча передвоєнна пацифікація волинян, що переповнило чашу ненависті і зрештою призвело до міжнаціонального вибуху на Волині, різанина поляками мирного українського населення в 1943 році "тягне" лише на якусь "частку вини" поляків, яку навіть "не можна ставити на один щабель" з "військовими злочинами" УПА та його політичного керівництва?

Не зрозуміло, чому за аналогічні злочини, що призвели до загибелі мирного населення (українського та польського), українці "за нормами міжнародного права" виявилися військовими злочинцями, а поляки – ні. Що це за міжнародне право з подвійними стандартами?

До того ж, як показано вище, першопричини і передумови Волинської трагедії заклала саме Польща, відвертим і брутальним загарбанням етнічних земель українців, які після сторіч насильств нарешті почали збройно боронитися проти окупантів. Тобто з самого початку агресором виступала польська сторона, а українці оборонялися від окупантів своїх етнічних територій.

Погоджуюсь, смерть мирних жителів, жінок, дітей не може виправдати жодна боротьба з окупантами. Однак гинули від поляків й українські діти та жінки, смерті яких для автора статті чомусь виявилось недостатньо, щоб класифікувати дії польської сторони на окупованих землях українських як воєнний злочин.

Чомусь у статті висуваються мінімальні претензії до волинських поляків з АК та максимальні до українців Волині з УПА, дії яких автор називає "воєнним злочином" і закликає вибачитися перед окупантами. Це все одно, що закликати палестинців вибачитися перед Ізраїлем за їх напади на незаконні воєнізовані єврейські поселення на палестинських землях.

Якби шанований мною Ярослав Грицак закликав покаятися за Волинську трагедію не тільки українську, але й польську сторону, то принаймні була б хоч якась видимість справедливості. Як висловилася відносно Волинської трагедії аташе з питань науки і культури посольства Польщі в Києві, професор Ягелонського університету Оля Гнатюк: "Ми повинні розуміти, що є польський біль, але ми повинні також розуміти і український біль".

Вже польські аташе розуміють "український біль", а наші історики все вибачаються, що українці наважилися боронитися в своїй хаті від нападників.

Якось у відрядженні до Вроцлавського університету автор мав невелику дискусію щодо відомого повстання гайдамаків XVIII ст. – Коліївщини.

Один з польських професорів натякнув, що українцям слід вибачитися за загибель поляків в Умані. У відповідь я запитав: "Пане професоре, а що поляки робили в Умані? Повірте, якщо б українці пішли зі зброєю під Варшаву і там загинули, нікому б і в голову не прийшла думка вимагати від поляків вибачення за загибель окупантів на їхній землі".

Розмову подібного змісту я мав і з росіянином, ветераном Другої світової війни, який ненавидів бандерівців. "Стою я, простой тверской учитель, с трехлинейкой под Львовом, а он в меня стреляет!". Питаю: "А що простий вчитель з Твері робив під Львовом з трьохлінійкою? Якби я, простий київський вчитель, пішов би під Твер з рушницею і в мене б там стріляли, то, мабуть, правильно робили. Бо нема чого ходити до сусідів з трьохлінійками".

Ветеран обурився і заявив, що він "освобождал Украину от фашистской нечисти". "І за це, – кажу, – ми вам щиро дякуємо. Але "освободитель" це той, хто "освободил" і пішов додому, а той, хто залишився як володар звільнених земель, – вже не "освободитель", а новий окупант".

Сподіваюсь, зрозуміло, що мається на увазі. Кожен народ має священне право захищати свої землі, батьківщину від колонізаторів і окупантів, в тому числі і зі зброєю в руках. І якщо окупант гине на чужих землях при спробі їх загарбати, то вибачатися перед ним не прийнято.

Поляків ніхто не звинувачує в тому, що вони стріляли в німців під час

Вони воювали за самостійну Україну

Варшавського повстання чи нищили німецькі поселення на польських землях. Росіяни мали право стріляти в німців під Смоленськом, бо німці прийшли туди для захоплення російських територій.

Але кожен повинен бути готовим до того, що перейшовши кордон зі зброєю на землі сусідів, ми трансформуємося в окупантів, боротьба з якими є законним правом окупованих.

То чому в праві захищати власну батьківщину відмовляють українцям, та ще й їхні "культові історики"? Чому українці, на відміну від інших народів, повинні вибачатися перед колонізаторами та окупантами за те, що пробують захистити власну землю і свій народ? Вибачатися за боротьбу з польськими колонізаторами в Умані 1768 р., на Волині 1943 р., з російським НКВД-МГБ на Галичині. У чому причина цього подвійного стандарту щодо українців, який часом визнає навіть наша інтелектуальна еліта, зокрема, провідні історики?

Відповідь знайшлася на одному з блогів сайту відомої провокаційної виставки "Волинська різанина", що була організована ненависниками УПА та українофобами всіх мастей у Києві в квітні 2010 р.

Цитую: "З нашого "травоїдного народу" (термінологія сучасних російських фашистів, по суті вірна!) народи-вовки роблять потвору, чудовисько. І чому вони мають можливість це робити? Та саме тому, що ми травоїдні. Й поки такими будемо, вовки будуть нас поїдати – неминучі наступні розстріли, висилки, голодомори.

Тому на запитання відчаю "невже, щоб вижити, нам треба стати вовком," згадується народна мудрість: з вовками – по вовчому. Українці – це не нація і не народ, а гній для удобрювання великопольського і великоросійського шовінізмів. Така є ситуація на сьогодні. Але так не повинно бути завтра". Краще не скажеш.

Саме тому ми постійно вибачаємося за опір польським окупантам на Волині та перед російськими "освободителями" з НКВД-МГБ, які у 33-му році свідомо виморили голодом Східну Україну, а у повоєнні роки залили кров'ю Галичину. Однак вони й не думають вибачатися за мільйони замордованих українських чоловіків, жінок, дітей у їхній же хаті. І взагалі не визнають влаштованого ними голодомору. Бо вовки перед травоїдними не вибачаються.

"А братія мовчить собі, витріщивши очі. Може так і треба?". Так і треба, бо не встигли нас побити, як біжимо вибачатися за те, що пручалися, коли нас били у нашій же хаті. Бо ми травоїдні хохли, безсловесне тягло в закривавлених імперських возах сусідів – росіян, поляків. Так було, так є, але так не повинно бути.

АНТИЄВРЕЙСЬКІ АКЦІЇ

Після розбору "гріхів" УПА перед поляками у згаданій збірці Ярослава Грицака поміщена стаття про участь українців у антиєврейських акціях фашистів. "Українці несуть тягар гріха… антисемітизму" і "як національна спільнота… відповідать за антиєврейські акції" (с. 96, 99).

Погоджуюсь, що Українська держава несе моральну відповідальність за злочинців-поліцаїв, які були змушені або погодилися добровільно на участь в каральних акціях, зокрема, у нацистському голокості єврейського народу. Хоча вони й не були її громадянами, бо самої Української держави не існувало.

Але визнаючи єврейський біль, ми вправі сподіватися від єврейського народу на взаємність – визнання українського болю. Держава Ізраїль також повинна взяти на себе моральну відповідальність за участь євреїв в українському Голокості – голодоморі 1933 р. Мається на увазі безпосередній організатор голодомору Лазар Каганович, на совісті якого мільйони заморених голодом українців.

А народжений на Херсонщині Лев Троцький (Лейба Бронштейн) на чолі більшовицьких військ знищив українські надії на незалежність початку XX ст., залив Україну кров'ю і повернув її в лоно більшовицької Росії. Ось як він писав про ті часи: "Коммуну, чрезвычайку, продовольственные отряды, комиссаров-евреев возненавидел украинский крестьянин до глубины души. В нем проснулся спавший сотни лет вольный дух запорожского казачества и гайдамаков...". *(авторство цього тексту Троцького не доведене – ІП)*

Україна не раз вибачилась за масові розстріли нацистами євреїв у Бабиному Яру, що робилися не українцями, які на той час взагалі не контролювали свою країну, а спеціальними німецькими зондеркомандами за прямим наказом з Берліну.

Чому Україна визнає моральну відповідальність навіть за рядових поліцаїв, які, виконуючи злочинні накази нацистів, брали участь у антиєврейських акціях, а держава Ізраїль не збирається хоча б морально засудити безпосередніх організаторів нищення мільйонів українців?

Україна давно визнала Голокост єврейського народу, одне заперечення якого вважається тяжким злочином проти людства. Чому ж єврейська держава не вважає Голодомор геноцидом? Невже українці та євреї, як кажуть в Одесі, "это две большие разницы"? І чи довго ще українцям чекати на взаємність? Чи як кажуть у тій же Одесі: "Не дождетесь!".

Дивують навіть не подвійні стандарти моральної оцінки дій українців, порівняно з аналогічними діями їхніх сусідів, а визнання і підтримка цієї подвійної моралі частиною сучасної української еліти, зокрема й деякими нашими провідними істориками.

Покаяння за гріхи земляків перед сусідами продуктивне, лише коли воно щире і взаємне: польсько-українське, єврейсько-українське, російсько-українське і так далі. Перед ким ми ще завинили за те, що живемо на білому світі? Перед Менглі-Гераєм, Батиєм, половцями, печенігами, котрі палили княжий Київ?

Чи перед літописними обрами, що запрягали слов'янських жінок у вози? Хай нам наші "культові" історики підкажуть – ми вибачимося!

Історична правда

СИГНАЛ ТРИВОГИ

"А МИ БАНДЕРІВЦІВ НЕ ПЕРЕВОЗИМО..."

У курортному місті Моршин є єдиний в Україні центр ветеранів ОУН-УПА "Говерла". В цю лікарню відновного лікування щорічно приїжджають із всієї України, та й із-за кордону, сотні учасників національно-визвольної боротьби й колишні політв'язні.

Тут створені належні умови не лише для повноцінного лікування, а й проводяться зустрічі колишніх друзів, змістовні екскурсії по визначних місцях під керівництвом політвиховника Ганни Янків. А за спогадами присутніх можна писати цілі поеми. Все це радує, бо ці заходи – неабияка користь і відрада на схилі літ колишніх борців за незалежність.

Але хтось вирішив познущатись над цією категорією людей, таких заслужених і колись покривджених. У касі на автостанції Моршина за посвідченнями "Учасник бойових дій УПА" і "Політв'язень-репресований" не лише не видають пільгових квитків, але можуть публічно образити. Дебела касирка привселюдно вигукує: "А ми бандерівців не перевозимо!" Тільки совєтських учасників війни. До речі, в народі касирів жартома називають грішниками. Зрозуміло, вони мають справу з грішми, але хочеться мимоволі спитати їх: чи не отримують вони зарплати тими грішми, на яких викарбуваний Герб держави – Тризуб? А такі Тризуби бандерівці носили на кашкетах-шапках. Мабуть, це парадокс для отих моршинських горе-касирів, зрештою, і для водіїв. Чи не в муках їх народжували матері? Чи не плекали надій, мріючи про майбутнє, що їхні діти не будуть знущатися над покривдженими?

Якщо Тернопіль, Івано-Франківськ, Львів та й ряд інших областей не кривдять покривджених, то хто дав таке злочинне завдання автостанції Моршина?

Степан ВИСКІЛЬ,
прес-служба Львівського крайового
Братства ветеранів ОУН-УПА

РЕЗОНАС

ДОЗВОЛЬТЕ СЛОВО

Офіційно співпраця між Німеччиною і Совєтською Росією розпочалась Рапалльським договором 1922 р., коли між двома країнами установлено дипломатичні відносини. До речі, в складі російської делегації був представник від УСРР. Тоді ж закладено основи господарчої співпраці, а також військової – Росія забов'язалась допомогти відродити, в обхід Версальських заборон, військову силу Німеччини. То була перша формально офіційна угода між Німеччиною і Совєтською Росією. Але та співпраця почалась, зауважмо, з часу висилки Леніна в закритому вагоні до Росії в 1917 році (!) 1920 року за ініціативою Леніна йшли перемовини між Росією і Німеччиною про встановлення кордону між двома країнами по лінії з 1914 року. Тільки розгром поляками армії Тухачевського під Варшавою влітку 1920 року не дозволив здійснитись ленінському планові. До речі, ідея спільного російсько-німецького кордону побутує в російському політикумі і сьогодні, про що днями висловився журналіст С.Доренко, а А. Дугін виклав її в своїй книжкці "Основи геополітики" Ну, а решта – то відомо...

Що Росія-СССР була "самою миролюбивою країною", ми знаємо ще з дитячих садочків і пригадувати нема потреби. Бо дійсно вже в перші дні липня 1941 року, коли орди вермахту перли "блискавично" на схід, "миротворець" Сталін дав наказ Берії шукати мирної угоди з Гітлером, повторюю – вже в перші дні липня 1941 р. Так, коштом України, посилаючись при тім на Брестський мир 1918 р. А вже по сталінградській битві російські спецслужби слідкували за тим, щоб не допустити передчасного перемир'я між Західними аліантами і Німеччиною.

Загалом про "миротворчу" політичну діяльність СССР хтось сказав, що "Москва не хоче війни, Москва хоче світ". І оправдувати "мирну" політику Москви, хай опосередковано, як сказав один священнослужитель, – не морально. Ну, а решта – то відомо... міфологія дуже живуча...

Степан СЕМЕНЮК

ДАЙДЖЕСТ

Алла ЄРЬОМЕНКО

ТРУБУ – РОСІЇ = "ТРУБА" УКРАЇНІ

Проект міждержавної українсько-російської "газової" угоди, про який багато хто говорить, але який бачили лічені люди, насправді, як ми можемо оцінити, ознайомившись із ним, є продуктом роботи неформальної, проте наділеної повноваженнями експертної групи, яка останніми місяцями невтомно курсувала між Києвом і Москвою. Як стало відомо DT.UA, проект цього документа у ситуації абсолютної втаємниченості, без прізвищ та імен, передано на розгляд і затвердження керівництву Росії та України.

Втім, безпрецедентна засекреченість і цього документа, і "газових" переговорів не означає, що зміст проекту міждержавної "газової" угоди має залишатися невідомим аж до моменту її підписання. Тому газета ознайомить своїх читачів з основними моментами проекту станом на 4 грудня.

За інформацією DT.UA у понеділок, 5 грудня, відбулася двогодинна розмова Президента України Віктора Януковича з прем'єром Миколою Азаровим, після якої Микола Янович повернувся у Кабмін шалено роздратованим і розтривоженим: прем'єр України не бажає брати на себе відповідальність за "здачу" української газотранспортної системи (ГТС).

Перше СП також буде наділене виключним, монопольним правом здійснювати транзит газу територією України до Європи. Закріплення цього виключного права за газотранзитним СП чітко прописане в проекті газової угоди і, відповідно, унеможливлює участь у транзиті імпортного газу будь-якої іншої, третьої, сторони (чи компанії). За виключенням… "дочок" самого газотранзитного СП, заснування яких завбачливо передбачене проектантами цієї угоди. Ну, а які власники офшорів стоятимуть за народженням таких "дочок", здогадайтеся самі…

До газотранспортного СП переходять також функції диспетчерського управління магістральними газопроводами та ПСГ України.

До речі, у проекті документа чітко не сказано, де саме мають бути зареєстровані перше і друге СП. Але не виключається, що "батьківщиною" українсько-російського газотранзитного СП можуть обрати іншу, крім України та РФ, країну. Для чого? Про це – дещо пізніше.

Друге СП (назвемо його газорозподільним) планується створити з "Газпромом" на базі внутрішніх газорозподільних мереж України, які на сьогодні орендовані облгазами, але насправді, як і НАК "Нафтогаз України", належать уряду України. Це означатиме, що газорозподільне СП (створюване, нагадаємо, 50 на 50) матиме в своїх руках "ключі" від кожної квартири, кожного підприємства, "де гроші лежать", бо саме вин буде автоматично реорганізовано – під монопольні потреби "Газпрому" та його явних і неявних, але реальних патронів. І це може виявитися не єдиною втратою для України.

Зрозуміло, що створювати названі СП будуть не уряди, а господарюючі суб'єкти двох держав. Проте саме міждержавний рівень майбутньої угоди (якщо вона відбудеться у такому чи схожому вигляді) може дати зелене світло фатальному розвитку подій.

Зауважимо, що про ціну газу в проекті угоди взагалі не йдеться. Цим питанням, як і розробкою детальних документів на рівні господарюючих суб'єктів України та РФ, займається окрема і ще більш засекречена група експертів.

власності та неможливість її примусового вилучення.

Красномовною є і вимога до української сторони не втручатися у визначення розміру прибутку (рентабельності) обох СП.

Одночасно з укладанням нової "газової" угоди Україна-РФ автоматично припиняється дія всіх міждержавних угод, раніше ратифікованих та імплементованих українським парламентом. Крім того, планується, що у разі виникнення суперечностей між новим "газовим" договором та зобов'язаннями України за іншими міжнародними договорами (зокрема, за Договором про Енергетичне співтовариство, членом якого Україна стала з 1 лютого поточного року), переважну силу матимуть положення саме нового "газового" договору. Це практично виштовхує Україну з європейського газового простору та ставить хрест на європейській інтеграції нашої держави.

Чи змінить своє ставлення до проекту "газової" угоди Микола Азаров? Чи зможе Віктор Янукович внести зміни в запропонований план "здачі" української ГТС? На ці нагальні запитання відповідь отримаємо найближчим часом.

Так чи інакше, але у середу, 7 грудня, на засіданні Кабінету міністрів прем'єр М.Азаров дав розпорядження готувати "найжорсткіший варіант" державного бюджету-2012. З ціною імпортованого газу не менш як 400 дол. за 1000 кубометрів. І вносити такий документ на розгляд Верховної Ради… Це може означати, що на українсько-російському газовому фронті, де анонсувалася близька "мирова угода", виникли певні ускладнення.

Тепер – безпосередньо до змісту проекту документу. На базі української газотранспортної системи планується створити два спільні з "Газпромом" підприємства у пропорції 50 на 50.

Перше спільне (газотранспортне) підприємство має включати безпосередньо магістральні (транзитні) газопроводи та підземні сховища газу (ПСГ) України. За отриманою інформацією, українська частина переговорної групи була проти включення на цьому етапі українських ПСГ до складу газотранзитного СП. Таким чином, вочевидь, намагалися залишити ці сховища хоча б як соломинку (якщо вже не козир) на майбутнє. Концепція змінилася?..

Йдемо далі. Зазначеним документом передбачається, що на другому етапі – вже після початку роботи газотранзитного СП – до складу його акціонерів долучаться і європейські енергетичні компанії. Можна не сумніватися, що серед них будуть виключно дружні "Газпрому" компанії з Німеччини, Франції, Австрії або Італії. Тому запланований "на потім" розподіл відсотків між засновниками газотранзитного СП (33% – "Газпрому", 33% – єврокомпаніям і 34% – "Нафтогазу") насправді означатиме 66% – "Газпрому" і тільки 34% – "Нафтогазу". Отже, виходить, що "Газпром" неформально матиме повний контроль над газотранзитним СП.

воно постачатиме газ кінцевому споживачеві, тобто кожному з нас. Наслідки роботи подібної схеми – такого "РосУкр-Енерго" – економіка України вже відчула на собі…

Зауважимо, що при розстановці сил у газорозподільному СП (50 на 50) теоретично важливо: 1) чий буде менеджмент; 2) як скоро його куплять ті, чиїм він формально не буде?

Можна припустити, що проблем з нинішніми власниками українських облгазів (орендаторів, а не власників газорозподільних мереж) буде небагато. Тим більше, що ще два роки тому "матрьошка" російських і українських лідерів – Дмитро Фірташ – публічно заявив, що він контролює переважну більшість українських облгазів. Навряд чи на сьогодні ситуація змінилася не на його користь. Та й домовлятися із "Газпромом" йому до снаги.

Друге, газорозподільне СП, за задумом авторів цієї карколомної ідеї, розподілятиме споживачам увесь газ (близько 20 млрд. кубометрів щороку), що видобувається нині державними підприємствами – підрозділами "Нафтогазу України": ДК "Укргаз-видобування", ДАК "Чорномор-нафтогаз", ПАТ "Укрнафта" (останньому, щоправда, доведеться домовлятися з паном Коломойським, який через групу "Приват" контролює "Укрнафту", але це вже деталі і навряд чи суттєві на тлі такої "роздачі").

Між іншим, ідеться не тільки про традиційний природний газ, а й про майбутній видобуток так званого сланцевого газу спільними підприємствами, державна частка в яких перевищує 51% статутного фонду.

Із вищеописаного логічно випливає, що в разі реалізації таких газоекспансійних намірів міністру енергетики та вугільної промисловості України Юрію Бойку вже не треба буде подавати до Кабміну проект реорганізації НАК "Нафтогаз України" щодо розгдрібнення його за видами діяльності (видобуток, транзит, розподіл газу). Цю державну компанію, 100% акцій якої належить уряду України, за таких еспешних обста-

Причому авторами проекту передбачено, що ця "газова" угода є безстроковою. До того ж встановлюється заборона на її денонсацію. Однак раніше укладені корпоративні контракти від 19 січня 2009 року при цьому не анулюються – просто їх дію буде призупинено з тим, щоб поновити у випадку, якщо "щось або хтось піде не так". Це свідчить, на наш погляд, про ступінь "взаємної довіри" сторін, що домовляються "за газ". Одночасно цей факт є застереженням для влади України: якщо Київ після її підписання забажає чи навіть тільки спробує "з'їхати" з нової газової угоди з РФ і "Газпромом", то він все одно зобов'язаний буде виконувати попередній "тимошенківський" контракт про купівлю-продаж газу від 19 січня 2009 року. З усіма його цінovими, штрафними та іншими "принадностями".

Тому надзвичайного значення набуває наступний суттєвий пункт можливої угоди. Він передбачає повну юридичну недоторканність створюваних СП. Тобто на них не поширюватимуться ні можливі зміни податкового законодавства України, ні антимонопольне законодавство, а відтак, і вимоги АМКУ (який теоретично мусить узяти під контроль кожного суб'єкта, який зазіхає на більш як 25-30% будь-якого ринку товарів і послуг в Україні), ні будь-які тарифні зміни, ні законодавство про державні закупівлі. Отже, можна сказати, що такі функції, як встановлення цін на транспортування і розподіл газу в Україні, а також встановлення цін на газ для різних категорій вітчизняних споживачів, які раніше належали до сфери відповідальності НКРЕ, тепер виконуватимуть керівні органи двох створюваних СП. Вплив парламенту, уряду або Міненерговугілпрому на діяльність, зокрема фінансову, створюваних газових СП практично унеможливлений. "Газпром" та його афілійовані структури одержують повний і безумовний правовий захист на території України (практично – на рівні дипломатичного), включаючи недоторканість їхньої

З багатьох причин створення тристороннього газотранспортного консорціуму в теперішній ситуації виглядає не такою вже й дурницею. Але ж умови!!!

Мета цього матеріалу – повідомити суспільство і спонукати український політикум замислитися над можливими наслідками підписання такої нової "газової" угоди з РФ. Глибинного аналізу наслідків проекту поки що не проведено, по-перше, через брак часу; по-друге, у зв'язку з тим, що таку "газову" угоду поки що не укладено.

Коментар

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПЛАЦДАРМ

Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО, *експерт з енергетичних питань Центру Разумкова:*

– Головною стороною, яка виграє від штучного гальмування реалізації Української положень Другої газової директиви, буде російське керівництво і "Газпром" як його політичний агент у Європі.

Крім того, від зволікання із здійсненням реформ виграють наближені до української влади бізнес-структури, які й надалі зароблятимуть на непрозорості ринку і деградації системи управління НАК "Нафтогаз України".

Фактично відсутність реального реформування газового сектора та державної нафтогазової монополії максимально ускладнює обстоювання українських стратегічних інтересів в умовах модернізованої російської експансіоністської політики. У разі встановлення "Газпромом" контролю над газовим ринком України та транспортною інфраструктурою Росія отримає потужний плацдарм для подальшого втягування України у Митний союз та ЄЕП за білоруським сценарієм. Це створить ризики закріпачення країни у колі автократичних режимів аутсайдерів, які за своєю природою не здатні до розвитку прогресивних соціально-економічних процесів.

"ДТ", ч.45

ДУХОВНІСТЬ

ПОДВИЖНИЦТВО, ЯК ОДНА ІЗ ЧЕСНОТ ЦЕРКВИ

або

ОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ СВЯТОЇ ТРІЙЦІ

Марія БАЗЕЛЮК

Величаве свято відбулося 10 грудня у передмісті Києва. Тут, у селищі Коцюбинське, освячено храм Святої Трійці – за участі Патріарха Української Православної Церкви Київського Патріархату святішого Філарета, Благочинного Києво-Святошинського району, митрофорного протоієрея отця Василія (Чупровського), протоієрея Миколая (Волосянського), протоієрея Валентина (Мазура), настоятеля храму великомучениць Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії, Спасо-Преображенського собору, а від тепер – і церкви Святої Трійці, отця Миколая, численних настоятелів храмів міста Київ і Київської області, хористів – випускників Київської духовної богословської академії, громадськості, мешканців і гостей селища. Під час малого входу на літургії Святіший Владика підніс до сану протоієрея настоятеля храму священика Миколая Ільницького. Особливої урочистості Богослужінню надавав спів хору Михайлівського монастиря.

Урочисте, святкове дійство відбувалося в атмосфері світлої радості, що світилася на обличчях людей. Воістину, небесна благодать зійшла на землю, пославши їй Божественне благословення. Цього дня в Коцюбинському чекали всі, хто є учасником чи свідком великого чину, який здійснюється на цій землі. В селищі, де за радянських часів не було жодної церкви, нині постало три храми УПЦ Київського патріархату.

Один із них – храм великомучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії, освячений Патріархом Філаретом 2003 року, – розташований на території Центру реабілітації та соціальної допомоги. Постав величний Спасо-Преображенський собор, в якому нині тривають оздоблювальні роботи. Будівництво церкви Святої Трійці розпочалося 2004 року (її архітектор, як і собору, – блаженної пам'яті Євген Кириченко).

Цьогоріч спорудження та оздоблення першого збудованого в Коцюбинському храму УПЦ КП завершено, що й стало підставою незрівнянної радості та гордості парафіян. З такими почуттями вони прийшли на освячення церкви. В руках багатьох із них – квіти. Адже святочна подія – тим більше урочиста і знакова завдяки участі в ній Патріарха, який освятив храм. Він постав на кладовищі – як требний храм для виконання чину відспівування померлих, здійснення Божественних літургій, подячних молебнів.

Поруч із церквою будується двоповерховий комплекс богодільні – площею близько 300 квадратних метрів. Тут проводитиметься служіння та надаватиметься допомога бездомним, убогим і сиротам. На першому поверсі буде розташована благодійна їдальня на 40–50 місць, яка працюватиме щоденно, кімната для сангігієни. Служіння здійснюватимуть медсестри, парафіяни місцевої та інших церков. На другому поверсі – гуртожиток для бездомних, потребуючих. Богодільню планують завершити, з ласки Божої, до храмового свята.

Після Божественної літургії Святіший звернувся до присутніх із словами, які були втіленням глибокої віри, благочестя та мудрості. Він говорив про вічні цінності, про те, що людина – насамперед духовна істота. Тож її зовнішні успіхи чи поразки є наслідком доброго чи хибного духовного життя. Бог дарував кожній людині особисту свободу, здатності розуму й віри, щоб ми могли пізнавати Його благу волю, любити і творити добро. Але чи використовуємо ми ці Божі дари як належить? Слова Патріарха, його проникливе запитання збентежили, спонукали людей задуматися.

Храм Святої Трійці

Насамкінець Патріарх Філарет вручив нагороди Української Православної Церкви Київського Патріархату жертводавцям, які надали фінансову підтримку будівництву храму Святої Трійці. Орденом Христа Спасителя нагороджено директора фірми "Агромат" Володимира Реву, орденом Святителя Миколая Чудотворця – голову спостережної ради НВЦ "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" Миколу Безпалька, орденом Архістратига Михаїла – комерційного директора цього ж Центру Євгена Сову, орденом Георгія Переможця – президента консорціуму "Камінь України" Анатолія Повзика, мецената Юрія Федоріва, голову наглядової ради Укрнерудпрому Геннадія Станецького, орденом Володимира Великого Ш ступеня – генерального директора підприємства "Гарант-житло" Василя Пікулика, а також Патріаршими грамотами за заслуги перед УПЦ КП – Вадима Садовського, Володимира Мандебуру, Оксану Красовську, Дмитра Садовського та Богдана Вавринчука.

Патріарх Філарет освячує храм

Із словами щирої вдячності до Святішого звернувся настоятель храму Святої Трійці, протоієрей Миколай. Сказане ним знайшло одностайну підтримку в серцях присутніх. І це закономірно. Адже всі ми віримо, що Всевишній любить Україну. Як Божественне благословення, він послав нам національну Церкву, в якій моляться за Україну та її народ. Більшість українців вважають, що свідченням великої прихильності Всевишнього до України є обрання Патріархом УПЦ КП Святішого Філарета, який у дуже непростих умовах зумів розбудувати Церкву, згуртувати, виплекати священиків, які є її надійною опорою. Однією із чеснот Церкви є подвижництво, приклад якого подає Патріарх, маючи достойних послідовників. Один із них – настоятель храму Святої Трійці отець Миколай (Ільницький), який до того ж є у Коцюбинському і організатором релігійного життя, і депутатом селищної ради, і будівничим храмів. Якби не його щира праця, істинне подвижництво, навряд чи постали б у селищі величні храми.

Отець Миколай служить у Коцюбинському дванадцятий рік. Його чин служіння, без перебільшення, утверджує високий авторитет Церкви. Адже сказано: того, хто прагне досягнути кращого, попереду чекає велика праця, духовний подвиг. Тим, схоже, і керується наш священик у щоденному служінні. Створений ним Центр реабілітації та соціальної допомоги став справжньою оазою благодійництва. Щороку він надає гуманітарну допомогу близько 200 особам. 50 родин інвалідів і потребуючих тут одержують продуктові набори. Регулярно проводяться добродійні акції. Організовано курси англійської мови для дітей і дорослих, де навчання проводиться в чотирьох групах.

Та, як на мене, піснею і молитвою для отця Миколая став собор, у спорудження якого вкладено і величезну працю, і душу, і любов та віру. Одинадцятий рік триває будова. Храм уже постав. Прекрасний і величний, він має п'ять куполів, дев'ять хрестів, висота його – 33 метри. Коли споглядаєш його, на думку приходять слова видатного українця Олеся Гончара: "Собори душ своїх бережіть, собори людських душ..."

Протоієрей Миколай розповідає про своє дітище. Собор складається з нижнього храму, названого на честь Покрови. В ньому одночасно зможуть молитися близько 700 осіб. Тут уже завершені будівельно-монтажні роботи, розпочато внутрішнє та зовнішнє оздоблення, на які лише цього року використано 500 квадратних метрів облицювального граніту. Крім цього, встановлено 150 погонних метрів гранітних сходів. Іконостас тут буде незвичайної краси – різьблений із каменя – інкерманського піщаника. Отець уже і блоки привіз із Криму. Верхній храм – Свято-Преображенський – увінчує собор, виконаний у стилі українського бароко.

...Тим часом урочистості з нагоди освячення храму Святої Трійці тривали. У приміщенні середньої школи № 18 відбувся великий святковий концерт. Серед виконавців – солісти Національної опери України – тенор Руслан Танський, солісти хору "Думка" Мирослава Соловяненко – мецо сопрано, заслужений артист України, соліст, скрипаль Ігор Воронко та інші. На концерті парафіяльним театром "Благовіст" була представлена театралізована сцена з життя праведного Семеона. На завершення – парафіяльний обід для всіх учасників святочного дійства.

Із свята ми поверталися з вірою: Дух любові та мудрості в людських серцях переможе оману й неправду. Нехай Господь, у Трійці Святій Єдиний, благословляє й допомагає нам усім чинити свій особистий подвиг на цьому шляху!

ДУМКИ З ПРИВОДУ

НА ПРОБУДЖЕННЯ НАЦІЇ

Знаний журналіст Іван Малюта завершив підготовку до публікації документальної книги про опір окупаційному режимові.

"НіД" знайомила читачів (23.03.2011) із зачином до цього видання. Вважаємо за доцільне опублікувати і післямову. Навіть з тих міркувань, що за браком коштів вихід книги затримується.

Іван МАЛЮТА

Післямова

Кажуть, пригаслі вулкани прокидаються – починають диміти – за місяць до виверження.

А суспільно-політичним зрушенням у тектонічних зонах акумуляції опору передують процеси самоусвідомлення нації.

До чого зводяться превентивні заходи тоталітарного режиму за тривожними даними ідеологічних "сейсмографів"? В цілому до намагань перервати або знеславити пам'ять про національно-визвольні змагання, їхніх очільників, провідників. Тим самим відтермінувати появу нових сміливців, що призводять до консолідації патріотичних сил.

У визвольній війні 1918–1919 рр. українці зазнали поразки. Попри те, що було достатньо зброї і відданих вояків. Хто ж тоді винен? Що стало на заваді до жаданої звитяги?

На це частково відповів у малознаних нью-йоркських нотатках (1955) сучасник тих драматичних подій, сотник армії УНР, талановитий поет-емігрант Євген Маланюк. Звинувативши необачних керівників тодішньої української влади – Михайла Грушевського, Володимира Винниченка та Симона Петлюру, водночас дорікнув і командирам – хорунжим та поручникам, які "з морального ледарства" запопадливо виконували їхні накази, "отруєні рабством".

Справді, відомий історик М.Грушевський, обізнаний із прикладами безнастанної агресивності північно-східного сусіда, виявився недалекоглядним політиком. Перед загрозою навали новітньої московської орди Центральна Рада УНР, демонструючи миролюбні наміри, розпустила боєздатні українські полки. Завважимо, що погодився тоді на це й С.Петлюра. Невже такі високоосвічені достойники не знали мудрої застороги давніх римлян: "Хочеш миру – готуйся до війни"?

Ціною запізнілого прозріння стала трагедія під Крутами (29.01.1918) – загибель у нерівному бою щонайменше 300 київських гімназистів і студентів, яких часто порівнюють зі спартанцями під Термопілами.

Але ж ті легендарні воїни були досвідченими, загартованими з дитинства. І тримав їх до загину, мабуть, не високий моральний дух. Судячи з напису на кам'яній брилі, встановленій на місці бою, так вимагали суворі закони Спарти: перемогти або загинути. Третього не дано.

На відміну од них, українських юнаків у критичний для УНР час повела на бій із п'яними солдатами-муравйовцями офірна відданість національній ідеї. Постала та жертовність, вочевидь, із поклику душі. Із джерел історичної пам'яті про козаків чи навіть предків-русичів.

Весною 1918 р. деякі загиблі юнаки були перепоховані в Києві, на Аскольдовій могилі. Але більшовицька влада зрівняла із землею ті поховання.

Колишніх вояків армії УНР чекісти згодом виявляли як "самостійників", "мазепинців" і, звичайно, "петлюрівців". А про те, що "на Аскольдовій могилі український цвіт", нагадував обізнаним лише заборонений вірш раннього Павла Тичини.

Відомо, що вогонь гайдамаччини роздмухано в Холодному Яру, освячено ножі в Мотронинському монастирі. Оповів на весь світ про Коліївське повстання Тарас Шевченко в історичній поемі "Гайдамаки".

Як повіяв "огонь новий з Холодного Яру" у ХХ ст. – про це дізналися від повстанця і письменника Юрія Горліса-Горського.

Каральні загони більшовицької влади довго не могли придушити це повстання на Чигиринщині, бо холодноярці воювали (1919–1922) не лише за своє село.

Ясна річ, на підрадянській Україні книгу Ю.Горліса-Горського "Холодний яр" прочитали лише після розвалу СРСР (вперше роман був опублікований 1937 р. у Львові).

Наскільки небезпечним для тодішнього режиму був приклад холодноярців, свідчить навіть такий факт. Іще в 70-ті роки в управлінні КДБ Черкаської області був уповноважений з ліквідації історичної пам'яті про повстанців, яким інкримінували так званий "політичний бандитизм". Вилучали будь-які сімейні реліквії, публікації, що нагадували про них.

І сумні наслідки нищення живої пам'яті не забарилися. Наприкінці 80-х – початку 90-х років завдяки гласності стали відомими із періодики обурливі факти святотатства. Тамтешні молодики-манкурти у пошуках скарбів осквернили стіни запустілого славетного монастиря, знічев'я футболили черепами із розритих поховань.

Лише голодоморним ґеноцидом сталінським посіпакам вдалося приборкати масові виступи українських селян (1928–1932) проти примусової колективізації. А радянські історики, замовчуючи правду про мільйони убієнних голодом, писали про озброєних повстанців як "куркульських бандитів".

Останні змагання з московсько-більшовицькими окупантами пов'язані із загонами УПА. Повстанці були приречені на загибель або тортури у в'язницях, на каторжні роботи, одначе, чинили відчайдушний опір енкаведистам, наступали й героїчно боронилися, у невикрутних ситуаціях підривали себе у криївках. А ідеологи радянської влади називали їх "бандформуваннями".

Звісно, будь-яка інформація про визвольні змагання, як і та, що не стикувалася з офіційною історією, піддавалася суворому цензуруванню. Чимало видань – і не лише репресованих письменників, учених та істориків – були вилучені з бібліотек і знищені або зберігалися у спецсховищах із вельми обмеженим доступом. Не без секретних вказівок горіли давні архіви з матеріалами про козацтво, нашу державність, що могли спрацювати на спалахи українського патріотизму. Історія Руси-України була сфальсифікована.

І все-таки у 60-ті роки на острівках хрущовської "відлиги" зародився рух духовного опору, означеного творенням і розповсюдженням вільної думки у самвидаві.

Хто ж вони, із тавром "українських буржуазних націоналістів", названі в нові часи правозахисниками, дисидентами, інакодумцями, незгодними, а не революціонерами?

Вони успадкували пам'ять усіх поколінь про боротьбу за волю України.

У них надзвичайно загострене відчуття несправедливості. Говорили тоді, коли інші обачно замовкали. Мали сміливість перечити комунізованій більшості.

Учасники опору в Україні 1960–1990 років брали удар на себе, захищаючи рештки свободи і духовності, закликаючи до національно-культурного відродження. І тим нагадували воїнів, які зосталися в засłоні.

Зазнаючи од радянського тоталітарного режиму переслідувань, покарань за свої переконання, вони працювали на визвольну справу. А за великим рахунком рятували не лише інтелігенцію, а всіх співвітчизників од національного сорому.

Усі вони, за невеликим винятком, не поступилися сумлінням. Не запустили сатану на територію душі.

* * *

Що спонукало мене до копітких писань про тих, які ставали на прю із опричниками есересерії? Адже було б значно простіше створити чимало художній опус, ніж добирати факти для документальних розповідей, зокрема, за кримінальними справами в Державному архіві СБУ. Про гідність, честь і мужність справжніх патріотів України, які будили націю, наближали відродження її державності.

Обмежуся дещо наївним припущенням, до якого спонукав химерний сон однієї ночі.

…При вході до каньйону зупинилося двоє у звіриних шкурах.

– Жінко, ми порушили закон стада: робити й співати те, що вимагає ватаг. І за це нас вигнали з печери.

– Ми не хотіли славити ледачого ватага, який забирав твою здобич і домагався спати зі мною.

– Як же ми тепер грітимемось? Адже вогонь лише у стада. У священній печері.

– Ти завше – лише мисливець. А я була жрицею у печері…

– Від спогаду про багатства не стане тепліше холодної ночі.

– Слухай мене! У старого мисливця я гоїла рани попелем…

– Жінко, ходімо до іншого стада. За долиною мамонтів я бачив його мисливців.

– Ні! Ходімо шукати печеру. Я знаю тайну вогню. Од старого мисливця. Вдаримо каменем об камінь…

Сон погас раптово, як і почався. Але зблиснув здогад. Один із моїх далеких пращурів, напевно, народився у печері, яку знайшли оті вигнанці. Народився з потягом до справедливості.

І, мабуть, у моїх ґенах закладено якимись предками органічне несприймання брехні, як інородного тіла. За збігом обставин це відторгнення переросло у цілеспрямований опір радянським ідеологічним лицедіям, як би вони не маскувалися.

Що я міг протиставити їм? Лише те, що на скрижалях духовних і моральних форпостів: правду, віру і сумління.

Можливо, саме із цих чеснот і зароджувалося те, що озивалося на приклади офірності незгодних із тоталітарним режимом і згодом саме спроможне було стати покликом для інших. Навіть у пустелі самотності. У пошуках однодумців. Після нашестя злих сил.

Агов! Іще хтось є, чи я один?

Ачей, хтось та відгукнеться.

ТРАДИЦІЇ

АНДРІЮ, АНДРІЮ, КОНОПЕНКИ СІЮ…

Петро ЗБОРОВСЬКИЙ

Свято Андрія прийшло до нас із сивої давнини, ще від дохристиянських часів. З введенням Християнства на Русі це свято стало вважатись Днем святого Андрія Первозванного, одного з 12 апостолів, який проповідував християнство не тільки на Русі, а й у самому Цареграді.

На Турківщині це свято досить поширене. Найбільш повно воно відзначається у селі Вовче та кількох навколишніх селах: Шум'яч, Присліп, Бережок, Жукотин, Лімна, Хащів, Лопушанка. В статті відображена традиція святкування Святого Андрія в с. Вовче та деякі елементи цього свята з інших сіл.

Ранком 13 грудня люди йдуть до церкви, де відбувається служба Божа. На самому почесному місці, в центрі храму, кладуть хідник від входу і майже до іконостасу. Обабіч нього стоять Андрії зі свічками в руках. Решта людей по ліву і праву сторони від Андріїв, але без свічок. Так люди села шанують ангела своїх земляків. На святого Миколая тут будуть стояти Миколи, на Михайла – Михайли, на Петрівку – Петри і Павли, на Анни – Анни. Така традиція у цьому селі.

Зараз на Турківщині також напередодні Андрія кладуть вогонь і також у формі кола, але вже не пов'язують це з весною, сонцем і теплом. Кажуть, що це роблять для того, щоб дівчата погрілись, а колом тому, що така давня традиція. Колись на це свято палили сіно чи "воколоти", а зараз використовують старі автомобільні чи тракторні скати. Накладають скати один на одного пірамідою по 5-7 і навіть 10 штук від найбільшого внизу до найменшого зверху. Верхній обливають бензином і підпалюють. Коли згорає верхній скат, від нього запалюється той, що під ним і так далі. Вогні розпалюють десь о 20–21 годині, і горять вони до ранку. У цьому селі старі скати мають неабияку цінність. Якось я спостерігав, як хлопчаки тягли на гору скат. Їх було четверо. Було вже зовсім темно і холодно. Коли я запитав у них, чи не мудріше було б витягнути скат (шину) на верх удень – один з хлопчаків буркнув: "Ага, тільки б ми його й бачили…"

Коли запалали вогні – молодь збирається коло вогню наверху, співає обрядових співанок, а відтак і ліричних та жартівливих пісень, бавляться, жартують. Літні односельчани, особливо жінки, ходять по селу, недалеко від своїх хат, співають співанки, у яких згадують свою молодість, старі часи і звичаї, нарікають на здоров'я тощо…

Напередодні Андрія дівчата ворожать, намагаючись зазирнути у завтрашній день та побачити свого судженого. Якщо не обличчя, то хоч дізнатись, з якого боку його сподіватись та чи скоро вона піде з рідного дому, а чи буде ще жити з батьками. Такі ворожіння завжди супроводжувались веселощами, іграми, розвагами. Під ранок, коли сон зморив більшу частину учасників (односельчан), – починалися дива, про які люди дізнавалися, прокинувшись. В одного щезали ворота або фіртка, у другого сани або фіра опинялися аж на хаті. Хтось не зміг вранці вийти з хати, тому що двері були закручені дротом або підперті колом знадвору. Коли у селі була гонорова дівка, яка не хотіла знатися із своїми парубками, бачила ранком біля свого вікна "вополоха" (опудало), з якого вже сміялись односельчани…

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"

Замовлення №

Наклад 14 000 прим.

Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9